
Saksnr: 2020/41070-9
Saksbehandlar Frank Tore Tveit
Dato: 12.01.2021

Til: Hovudutval for kultur, idrett og integrering

Frå: Fylkesdirektør kultur, idrett og inkludering

Spørsmål til møte i KULII 13.1.2021 frå representanten Knut Inge Andersen

Kunstgrasbaner – revidere tildelingkriterier i spelemiddelordninga

Planane om å skifte frå grasbane til kunstgrasdekke på Brann Stadion har skapt mykje merksemd denne veka. Planane har møtt sterk motbør frå Brann sitt supportermiljø og også frå spelarane sjølv.

Utval for Kultur, Idrett og Integrering skal i møtet den 25.mai 2021 tildele årets spelemidlar til idrettsanlegg gjennom tippemidlane.

Ein veit erfaringsmessig at ein god del av søknadene og tildelingane vil gjelde kunstgrasbaner, eventuelt rehabilitering av eksisterande kunstgrasbane.

Mange meiner at auken i talet på kunstgrasbaner er uheldig, ut frå miljøomsyn. Det er også slik at kunstgrasbaner får redusert bruksmogelegheitene til andre typar idrett.

Spørsmål til utvalsleiar

- *Ser utvalsleiar at det kan være nyttig å gå gjennom tildelingskriteria og tildelingsrammene mht kunstgrasbaner før årets tildelingsrunde?*

Framlegg til vedtak

Utval for kultur, idrett og integrering får ei politisk sak om alternative tildelingskriterier for kunstgrasbaner til neste utvalsmøte. Ein vil der sjå på ei mogeleg innstramming og/eller utfasing av slike midlar gitt gjennom Vestland fylke sine ordningar og innstille til fylkesutval/fylkesting slik at ei endring vil bli gjeldande for tildelingsrunden i 2021.

Svar frå hovudutvalsleiar

Spelemidlane er ei nasjonal tilskotsordning der fylkeskommunane har fått eit delegert mynde av Kulturdepartementet til å handsame søknadane og fordele midlar. Fylkeskommunen får tildelt spelemidlar til vidare fordeling (overskot frå Norsk Tipping) etter godkjent søknadssum, tal innbyggjarar og anleggsdekning.

Det er Kulturdepartementet som sett dei overordna tildelingskriteria for spelemidlane. Desse kriteria finn ein i «V-0732, Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet». Dette er kriteria som alle fylkeskommunane må følgje, og per i dag er det ingen restriksjonar knytt til kunstgrasbaner.

Fylkeskommunane har høve til å sette egne prioriteringar for tildeling til godkjende søknadar. For Vestland er desse forankra i «Anleggspolitikk og kriterier for tildeling av spelemidlar til anlegg for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv for Vestland fylkeskommune med handlingsprogram 2020-2024», som fellesnemnda vedtok i juni 2019.

Fristen for innsending av spelemiddelsøknadar frå kommunane for 2021 er 15. januar 2021. Når søkjarane har arbeidd med søknadane har dei lagt tildelingskriteria frå Kulturdepartementet og fordelingskriteria frå fylkeskommunen til grunn for arbeidet sitt.

Dersom ein vil endre på prioritering av spelemidlane må dette gjerast i god tid før søknadsrunden startar slik at dei som planlegg å søkje om spelemidlar til kunstgrasbaner er klar over dette i god tid. I fordeling av spelemidlar til ordinære anlegg i 2020, m.a. kunstgrasbaner, var det ei gjennomsnitt ventetid på tildeling av midlar på 5,2 år.

Det bør også nemnast at Klima- og Miljødepartementet er i slutfasen av arbeidet med ei ny forskrift knytt til plastholdig laust fyllmateriale. Dette vil mellom anna innebere fyllmateriale frå kunstgrasbaner. Dette er eit arbeid som har gått over fleire år, og det er gjeve signal om at forskrifta kan settast i kraft i løpet av første halvår 2021. Ei slik forskrift kan komme til å verke inn på tildelingskriteria til Kulturdepartementet.

I EU-systemet vert det utreda å sette i verk eit forbod mot bruk av plasthaldig granulat i ulike produkt, noko som vil inkludere bruk av plasthaldig laust fyllmateriale i kunstgrasbaner. Eit slik forbod vil også kunne komme til å gjelde i Norge via EØS-reglementet.

Regjeringa arbeider med ei ny stortingsmelding om idrett. Denne er varsla å bli lagt fram våren 2021. Meldinga vil vonleg innehalde føringar i høve til ei meir berekraftig anleggsutvikling. I innspelet frå Vestland fylkeskommune, som KULL handsama 2.12.2019, stod det m.a. *miljøretta utviklingsarbeid bør stimulerast og forskast på. Særleg aktuelt er utfordringa med gummigranulat i samband med bygging og rehabilitering kunstgrasbaner. Det bør og drøftast om slike tiltak bør kunne få høgare tilskot frå spelemidlane.*

I tillegg arbeider fylkeskommunen med kunstgrasproblematikken på fleire måtar. Vi har etablert eit samarbeid med SIAT (Senter for Idrettsanlegg og teknologi - ved NTNU) og fleire fylkeskommunar om utvikling av framtidens kunstgras. Administrasjonen er også i samtalar med Vestland idrettskrets om eit mogeleg tettare samarbeid knytt til bærekraftig anleggsutvikling. Administrasjonen har også bidrege med rådgjeving i samband med etablering av kunstgrasbaner utan gummigranulat både i kommunane Årdal, Askøy og Bergen, og utplassering av granulatfangarar og rister ved inngangsparti ved kunstgrasbaner i fleire kommunar i fylket. Tema er også ein del av Plaststrategi for Vestland fylkeskommune som vart vedteken av fylkestinget i juni 2020. Berekraftig anleggsutvikling vil også bli eit tema i arbeidet med regional plan for kultur, idrett og friluftsliv.

Konklusjon:

Utvalseiar ser at det kan vere nyttig å gå igjennom Vestland fylkeskommune sine prioriteringskriteria til fordeling av spelemidlar med tanke på kunstgrasbaner, sett i lys av nye statlege og internasjonale føringar og regional politikktutforming. For å skape føreseielege rammer for søkjarar bør dette ev. gjerast i god tid før tildelingsrunden i 2022, og ikkje i samband med tildelingsrunden i 2021.